

1. søndag efter trinitatis

Salmer til 1. søndag efter trinitatis, den 6. juni 2021, kl. 9.30 i Gloslunde kirke og kl. 11.00 i Arninge kirke - begge med nadver

752 Morgenstund

634 Du ved det nok, mit hjerte

614 Far, verden, far vel

10 Alt, hvad som fuglevinger fik

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas: Jesus sagde: »Der var en rig mand, som klædte sig i purpur og fint linned og hver dag levede i fest og pragt. Men en fattig mand ved navn Lazarus lå ved hans port, fuld af sår, og ønskede kun at spise sig mæt i det, der faldt fra den riges bord, og hundene kom tilmed og slikkede hans sår. Så døde den fattige, og han blev af englene båret hen i Abrahams skød. Også den rige døde og blev begravet. Da han slog øjnene op i dødsriget, hvor han pintes, ser han Abraham langt borte og Lazarus i hans skød. Fader Abraham! råbte han, forbarm dig over mig og send Lazarus, så han kan dyppe spidsen af sin finger i vand og læske min tunge, for jeg pines i disse luer. Men Abraham svarede: Barn, husk på, at du fik dit gode, mens du levede, og Lazarus på samme måde det onde; nu trøstes han her, mens du pines. Desuden er der lagt en dyb kløft mellem os og jer, for at de, som vil herfra over til jer, ikke skal kunne det, og de heller ikke skal komme over til os derovrefra. Da sagde han: Så beder jeg dig, fader, at du vil sende ham til min fars hus, for jeg har fem brødre, for at han kan advare dem, så ikke også de kommer til dette pinested. Men Abraham svarede: De har Moses og profeterne, dem kan de høre. Nej, fader Abraham! sagde han, men kommer der en til dem fra de døde, vil de omvende sig. Abraham svarede: Hvis de ikke hører Moses og profeterne, vil de heller ikke lade sig overbevise, selv om en står op fra de døde.«

[Lukasevangeliet 16,19-31](#)

Prædikant Henrik Gade Jensen

(Begyndte med at afspille Bosom of Abraham, sunget af Elvis Presley, her fra:

<https://www.youtube.com/watch?v=00zglpF-5b4>)

Det vi lige hørte var Elvis Presley og hans variant af en kendt amerikansk gospelsang *Rock a my soul in the bosom of Abraham*.

Sangen findes i utallige varianter, gå ind på youtube og der er mange indspilninger.

På dansk ville den hedde "Vug min sjæl i Abrahams barm eller favn".

"Rock a my soul in the bosom af Abraham" er en gammel afro-amerikansk spiritual, som blev til i USA's sydstaten under slaveriet.

De udviklede en stor og levende sangtradition med stærke bibelske temaer. Og som samtidig også bar præg af de lidelser, som de blev udsat for under slaveriet.

Bibelsk er Abrahams favn eller skød det sted, hvor de gode mennesker ventede på dommedag, før de kom i himlen.

Det er kun nævnt ét sted i bibelen, Lukas-evangeliet kap 16, og det er i teksten til i dag:

Da den fattige Lazarus døde, blev han "af englene båret hen i Abrahams skød".

I bredere forstand symboliserer Abrahams skød den lykke, som venter mennesker her på jord, som har haft et hårdt liv, præget af slaveri, fattigdom eller ulykke.

Som barnet er trygt er ved mors favn og vugger roligt hos mor, bliver vi trygge ved at blive båret af englene op til Abrahams skød.

x

For de gamle jøder var Abraham troens fader, slægtens overhoved, og derfor var Abrahams favn et udtryk for paradisisk lykke, hvor intet ondt mere kunne hænde.

I generationer sang de amerikanske slaver i sydstaterne denne sang i håb om en lykkelig tilstand efter dette liv.

x

I teksten til i dag hører vi om en fattig mand, Lazarus, der lå ved porten til en rig mand, der ødslede med sin rigdom og gik klædt i purpur og levede i fest og pragt.

"Så døde den fattige, og han blev af englene båret hen i Abrahams skød."

Også den rige døde, men ham gik det stik modsat. Han vågnede op i dødsriget, i helvedet, med pinsler og lidelser.

Den rige fortrød og bad nu Abraham om at hjælp til at lindre smerterne. Det blev afvist. Så bad han i det mindste om at få sendt advarsler til sine brødre, der stadig levede og festede. Det blev også afvist og med den begrundelse, at de burde vide bedre. Lige som den rige mand også burde have vidst, hvordan han skulle have levet.

x

Teksten er jo gruelig i den straf, som tilkommer den rige mand, men også rar, fordi den kompenserer Lazarus for alle hans lidelser i levende live.

Lazarus er den fromme mand, der kompenseres i det hinsidige.

Den rige mand er den, der lever i sus og dus og uden tanke på andet end sig selv.

x

Martin Luther sagde, at lignelsen om den rige mand og Lazarus ikke skulle forstås bogstaveligt, altså som om at de jordiske forhold kompenseres i himmel eller helvede efter døden.

Luther siger, at "Abrahams skød betegner ikke andet end Guds ord ... det helvede, der nævnes i teksten, kan ikke være det sande helvede, som begynder på dommedag. For den rige mands legeme er uden tvivl ikke i helvede, men begravet i jorden. Men det må være et sted, hvor sjælen kan være og ikke har nogen fred ... Derfor synes det mig, at helvede er den samvittighed (eller bevidsthed HGJ), som er uden tro og uden Guds ord..."

x

Helvede er at være uden samvittighed og uden tro.

Helvede er at komme for sent, at opdage for sent, hvad man burde have vidst.

Den rige mand tigger og beder Abraham om at advare hans brødre, så de ikke får samme kranke skæbne. Men Abraham svarer, at de har fået besked, men de har ikke hørt efter.

Det kender vi godt! Vi har alle en del af den rige mand i os.

Mange har oplevet at blive advaret, måske mærket signaler i kroppen, men er ikke gået til lægen, og så er det for sendt, og så bliver det en dødelig diagnose. Eller også gået til lægen, som siger en masse om en mere sund levevis, som vi ignorerer og bare lever videre som før.

Vi vender det døde øre til advarende ord.

X

Det er også et samfundsmæssigt problem:

Mange tager kviklån med en gigantisk rente, men tænker kun på her og nu. Skulle de vide bedre? Hvor meget skal samfundet tilgive mennesker for deres dårskab og dumhed?

Nogle sparer meget op til deres alderdom og andre sparer ikke så meget op. Skal så de, der tænkte i tide, være med til at finansiere dem, der ikke sparede op?

De sidste uger har vi haft debatten om mødre med børn i Syrien, der tog ned for at kæmpe for islamisk stat. Skal vi sige: de vidste hvad de gjorde, og må så tage konsekvenserne? Eller skal vi sige: det var unge oprørske mennesker med eventyrlyst, som det gik lidt galt for, og nu skal de hjem.

Alle sammen svære spørgsmål, som der ikke gives et klar svar på.

x

Problemer erkendes først når de ikke kan løses. Sådan sagde den italienske tænker Niccolò Machiavelli og pegede dermed på en udfordring, som vi alle kender. Problemer har tit en tendens til at forties og undertrykkes, for hvem vil gøre sig upopulær ved at pege på problemer før de mærkes, men så får det lov at vokse sig stort, og måske så stort, så det ikke mere kan løses.

Det er klogt at lytte i tide. Det er klogt at udøve rettidig omhu.

Helvede er den sandhed man opdager for sent.

Og dog skal vi heller ikke leve som hypokondere og i angst og frygt for enhver sygdom eller ulykke.

Vi mister også livet, hvis vi ikke tør leve livet.

x

Vi skal efter prædikenen synge en af mine yndlingssalmer (nr. 614), den danske udgave af "Rock a my soul".

Den er skrevet i 1700-tallet af biskop Thomas Kingo, ja, han var faktisk også biskop over Lolland-Falster, som hørte under Fyn dengang.

Kingo delte på ingen måde de afro-amerikanske slavers skæbne, selvom hans forfædre var indvandrere fra Skotland. Han elskede livet med mad, vin og musik og var gift tre gange.

Men han vidste også, at livet her på jord er som den riges liv, et liv i forfængelighed og omskiftelighed.

Alle jordiske goder er bedrageriske, de skinner flot, men giver kun en kortvarig og overfladisk glæde.

*Hvad er det dog alt,
som verden opsminker med fager gestalt?
Det er jo kun skygger og skinnende glar,
det er jo kun bobler og skrattende kar,
det er jo kun iseskrog, skarn og fortræd,
forfængelighed!*

x

Og så udtrykker Kingo i salmen de samme modsætninger, som vi hørte i teksten, mellem livet her på jord, i forfængelighed, og så den himmelske salighed, i Abrahams skød.

x

I Kingos oprindelige salme (nummer 615) er der 15 vers og de 8 har omkvædet forfængelighed og de 7 har omkvædet "I Abrahams skød", men de bedste vers og de, der har overlevet, handler kun om forfængeligheden. Det er her, at Kingos poesi foldes ud med basuner og malende udtryk.

Alle digterværker om paradiset er altid så kedelige.

Det er om jorden og helvedet, det er spændende at digte.

x

Vi kan alle håbe på at rocke og vugge i Abrahams Skød, men vi bør i hvert fald være omhyggelige og snarrådige til at opfange de advarsler og signaler fra de afdøde eller stadig levende, som beder os passe på og udvise rettidig omhu.

Så vi forhåbentligt kan blive båret af engle hen i Abrahams skød

AMEN